

IFLA Global Vision
a
Knihovna - věc veřejná
2018

Společný projekt SKIP a SDRUK

Knihovnická dílna

26. 4. 2018

Vít Richter – Lenka Prucková

Budoucnost knihoven v digitálním věku

**SPOLEČNĚ
TVOŘÍME
BUDOUCNOST!**

#iflaGlobalVision

**185 workshopů
9 291 účastníků
po celém světě**

6 otázek

1. **Jaké jsou základní hodnoty knihoven?**
2. **V čem jsou knihovny velmi dobré?**
3. **Co by měly knihovny dělat více?**
4. **Co by měly knihovny dělat méně?**
5. **Jaké jsou hlavní problémy/výzvy knihoven?**
6. **Jaké charakteristiky by měl mít sjednocený knihovní prostor spolupráce?**

21 772 hlasů ze 130 zemí

Na co se nejvíce soustředit:

- Podporovat rovný přístup k informacím a poznání,
- Přizpůsobovat své tradiční role digitální době: čtenářská, informační gramotnost, vzdělávání,
- Lépe chápat potřebám svých cílových skupin a nabízet služby, které budou pro lidi užitečné,
- Držet krok s neustálými změnami v oblasti technologií,
- Prosazovat zájmy knihoven na všech úrovních,
- Zajistit, aby si zřizovatelé byli vědomi významu knihoven,
- Vzájemně spolupracovat, rozvíjet partnerství,
- Zpochybňovat zastaralé způsoby uvažování a jednání,
- Zlepšit přístup ke světovému dokumentovému dědictví,
- Mladé pracovníky knihoven podporovat v učení a rozvoji

Na co se nejvíce soustředit:

- Podporovat rovný přístup k informacím a poznání,
- Přizpůsobovat své tradiční role digitální době: čtenářská, informační gramotnost, vzdělávání,
- Lépe chápat potřebám svých cílových skupin a nabízet služby, které budou pro lidi užitečné,
- Držet krok s neustálými změnami v oblasti technologií,
- **Prosazovat zájmy knihoven na všech úrovních,**
- **Zajistit, aby si zřizovatelé byli vědomi významu knihoven,**
- **Vzájemně spolupracovat, rozvíjet partnerství,**
- Zpochybňovat zastaralé způsoby uvažování a jednání,
- Zlepšit přístup ke světovému dokumentovému dědictví,
- Mladé pracovníky knihoven podporovat v učení a rozvoji

Knihovna - věc veřejná 2018

Společný projekt SKIP a SDRUK

Diskuze o budoucnosti veřejných knihoven

Proč organizujeme kulaté stoly?

- Nezbytnost transformace veřejných knihoven: měla by být rychlejší
  - **Zahájení diskuse**
- Koncepce rozvoje knihoven 2017-2020
  - **Knihovny jako kulturní, vzdělávací, komunitní centra**
  - **Zainteresování veřejnosti a obcí jako provozovatelů knihoven**
- Rok 2018 – výročí vzniku ČSR – získání dotace
- 100 let veřejného knihovnictví – schválení 1. knihovního zákona 1919
- Volby do obecních zastupitelstev
  - **Otázky na politiky k rozvoji knihoven**

Statistika veřejných knihoven 2017

- Pokles počtu výpůjček
- Pokles počtu návštěvníků
- Slabá nabídky služeb v digitálním prostředí
- Pomalá transformace knihoven na vzdělávací, kulturní, komunitní centra
- Knihovna jako místo - zastaralé objekty a vybavení knihoven

**Snížení počtu výpůjček o 5 %
- 2,5 mil. výpůjček**

**Snížení počtu návštěvníků o 4 %
- 1 mil. návštěvníků**

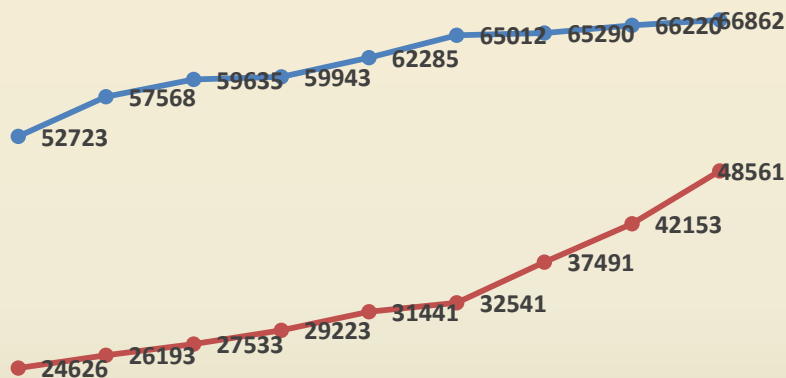
**56 % knihoven nenabízí žádné
vzdělávací a kulturní aktivity
(2 991 knihoven)**

**37 % knihoven nebylo rekonstruováno,
vybaveno novým interiérem**

Veřejné knihovny se proměňují

Růst počtu kulturních a vzdělávacích aktivit

—●— Kulturní akce —●— Vzdělávací akce

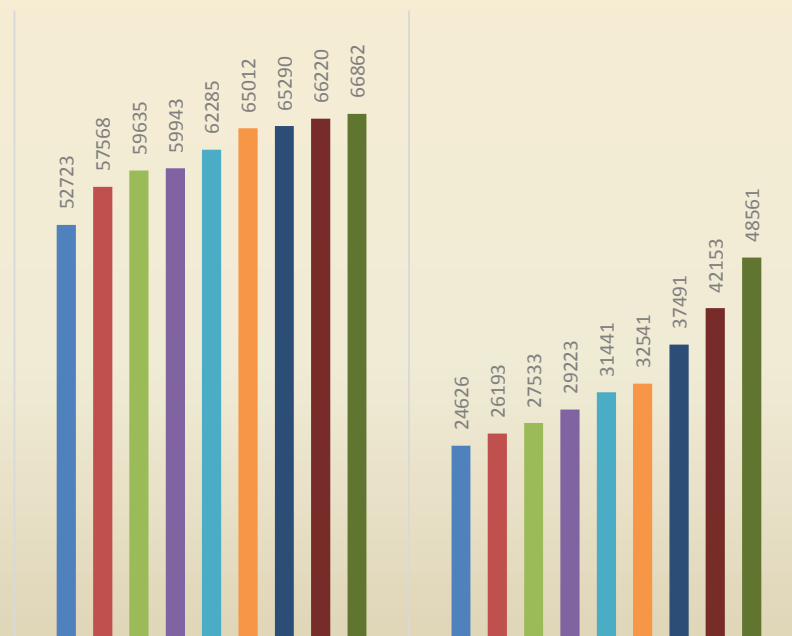

r.2009 r.2010 r.2011 r.2012 r.2013 r.2014 r.2015 r.2016 r.2017

Růst návštěvníků kulturních a vzdělávacích aktivit

■ r.2009 ■ r.2010 ■ r.2011 ■ r.2012 ■ r.2013

■ r.2014 ■ r.2015 ■ r.2016 ■ r.2017

KULTURNÍ AKCE

VZDĚLÁVACÍ AKCE

Knihovna - věc veřejná

Hlavní akce

- 14 diskuzních kulatých stolů v krajích v roce 2018

Cíl kulatých stolů

- Získat důležité stakeholdery (kraj, obce, sdružení, školy...) pro podporu transformace a rozvoje veřejných knihoven v digitální společnosti

Partneři

- SKIP + SDRUK + krajské knihovny

<https://www.knihovna-vec-verejna.cz/>

skip

ÚVOD

PROGRAM

VNÍMÁNÍ KNIHOVEN

DOKUMENTY

CO NABÍZÍME

AKTIVITY

KNIHOVNICKÉ CENY

VÍCE ▾

KNIHOVNA VĚC VEŘEJNÁ

Diskuzní kulatý stůl

Česká republika má nejhustší síť veřejných knihoven na světě, kterou ročně navštíví téměř 24 milionů čtenářů a návštěvníků. Mít v obci knihovnu je tradice, která je spojena se vznikem samostatného Československa v roce 1918. Nově přijatý knihovní zákon tehdy uložil každé obci zřídit a provozovat knihovnu s cílem doplnit a prohloubit vzdělanost všech vrstev obyvatelstva. Právě k tomuto výročí chtějí knihovny otevřít diskuzi o své budoucnosti v digitálním světě.

Informační technologie představují pro knihovny nové výzvy v oblasti přístupu k informacím, autorských práv i dostupnosti informačních zdrojů pro vzdělávání i volný čas. Knihovny usilují o to být nadále volně dostupným, důvěryhodným zdrojem a příjemným místem pro učení, kreativitu a inovace ve své obci.

Na čtrnácti kulatých stolech se v krajích setkají zástupci ministerstva kultury, krajů, obcí, knihoven i jejich uživatelů. Na co by se knihovny měly v budoucnu více soustředit? Jaké nové služby by svým návštěvníkům

Termíny kulatých stolů

Den	Kraj	Město	Den	Kraj	Město
11. 4.	Moravskoslezský kraj	Ostrava	13. 6.	Královehradecký kraj	Hradec Králové
3. 5.	Liberecký kraj	Liberec	13. 6.	Zlínský kraj	Zlín
16. 5.	Olomoucký kraj	Olomouc	27. 6.	Ústecký kraj	Ústí n.L.
22. 5.	Plzeňský kraj	Plzeň	17. 9.	Pardubický kraj	Pardubice
23. 5.	Vysočina	Jihlava	19. 9.	Karlovarský kraj	Karlovy Vary
6. 6.	Praha	Praha	25. 9.	Jihočeský kraj	České Budějovice
12.6.	Jihomoravský kraj	Brno	3. 10.	Středočeský kraj	Kladno

Návrh společných otázek

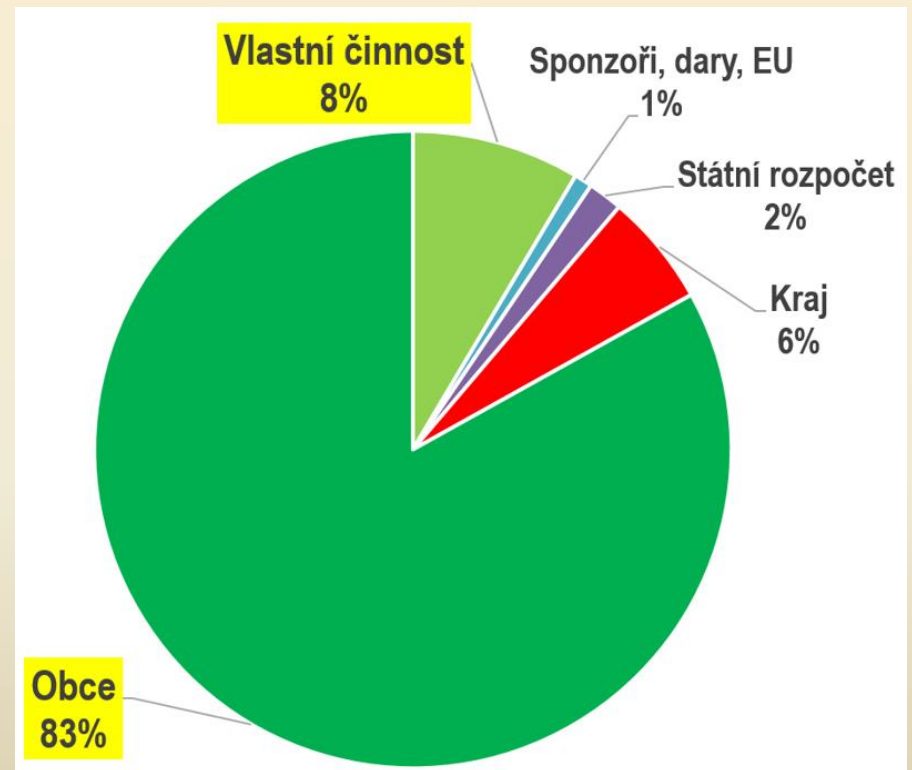
- Máme tradici: velmi hustou síť knihoven. Jaký máte názor na její udržení či rozvoj v příštích letech? Je to zbytečná zátěž nebo je to hodnota, kterou stojí za to dále podporovat a rozvíjet?
- Co by měly knihovny v budoucnu dělat více?
- Co by měly knihovny v budoucnu dělat méně?
- Jak zaangažovat vedení obcí, aby podporovaly proměnu knihoven?
- Jak podpořit transformaci knihoven, na co se soustředit – stát, kraj, SKIP, SRUK....dotační politika, propojení se školami
  - Co podporovat v rámci dotací – ICT, prostor, vybavení, RF, kulturní a vzdělávací akce

Účastníci kulatých stolů

- **Účastníci kulatého stolu (5 až 6)**
  - **Ministerstvo kultury, kraj, ředitel KK, zástupci obcí: SMO, SPOV, SMS, Zdravá města...**
- **Účastníci**
  - **Starostové, zastupitelé**
  - **Ředitelé a metodici pověřených knihoven**
  - **Pracovníci knihoven**
  - **Zainteresovaná veřejnost: spolupracující instituce - školy**

Kdo může rozhodnout o proměně knihovny?

Kdo financuje knihovny?

Co po kulatých stolech?

- **Volby do obecních zastupitelstev**
  - **Otázky pro strany a kandidáty**
- **Celostátní kulatý stůl: 2019 na valné hromadě SKIP v Praze**
- **Advokacie knihoven – dlouhodobý proces**

Společný úkol

- **Získat co nejvíce starostů a zastupitelů k účasti na kulatých stolech**

**IFLA Global Vision
a
Knihovna věc veřejná
2018**

Společný projekt SKIP a SDRUK

Knihovnická dílna

26. 4. 2018

Vít Richter – Lenka Prucková